DOĞU AKDENİZ BÖLGESİNDE YETİŞEN *Quercus coccifera* L. TOPRAKLARINDA TANEN ve AZADİRACHTİNİN KARBON MİNERALİZASYONUNA ETKİLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Nacide KIZILDAĞ, Şahin CENKSEVEN, Ahu KUTLAY, Cengiz DARICI
Çukurova Üniversitesi, Fen-Ed. Fak, Biyoloji Bölümü, Balcalı / Adana

Tipik bir garik bitkisi olan *Quercus coccifera* L. (Kermes meşesi, Fagaceae)'nın tanence zengin olan yaprak ve meyvelerinin toprağa karışmasıyla organik maddenin dönüşümünü yavaşlattığı bilinmektedir. Ayrıca azadirachtince zengin *Melia azedarach* L. yaprak ve meyveleri de aynı etkiyi göstermektedir. Bu açıdan topraktan atmosfere doğru CO_2 salınımının azalmasına bağlı olarak küresel ısınmanın frenlenmesi olanaklarının belirlenmesi amacıyla Doğu Akdeniz Bölgesinde yaygın *Quercus coccifera* L. topraklarına, etki eşiğinin belirlenmesi amacıyla belli dozlarda saf tanen ve azadirachtin karıştırılmış ve karbon mineralizasyonunun etkilenme derecesi incelenmiştir. Karbon mineralizasyonu 30 gün boyunca respirasyon metodu [$Ba(OH)_2$ + Oksalik asit)] ile belirlenmiştir.

Topraklara ayrı ayrı karıştırılmış toprak karbonuna eşdeğer ve 1/2 si oranında karbonlu tanen ve azadirachtinli ortamlarda karbon mineralizasyonları eğrilerinde tanığa göre artış gözlenmiştir. Karbon mineralizasyon oranları ise tanende tanığa göre yüksek iken toprak karbonuna eşdeğer karbonlu azadirachtinde düşük bulunmuş, 1/2 'lik karbonlu azadirachtinde ise tanıkla aynı çıkmıştır. Sonuçlar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Bu çalışma ile aynı zamanda 2 farklı türün bir arada karşılıklı etkileşimleri ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: *Quercus coccifera* L., *Melia azedarach* L,. Tanen, Azadirachtin, Karbon Mineralizasyonu